

Редакція:

05.02.2014

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства

енергетики та вугільної

промисловості України

05.02.2014 № 99

Зареєстровано в Міністерстві

юстиції України

25 лютого 2014 р.

за № 335/25112

НПАОП 0.00-7.13-14

ВИМОГИ до роботодавців щодо захисту працівників від шкідливого впливу електромагнітних полів

I. Загальні положення

1.1. Ці Вимоги встановлюють вимоги до суб'єктів господарювання щодо захисту працівників від небезпеки для їх здоров'я, що існує або виникає внаслідок впливу електромагнітних полів.

1.2. Дія цих Вимог поширюється на суб'єктів господарювання незалежно від форми власності та організаційно-правової форми та є обов'язковими для роботодавців та працівників, які виконують роботи, пов'язані із впливом електромагнітних полів.

1.3. Дія цих Вимог не поширюється на:

працівників, які працюють з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин або виконують роботи в не вимкнених електроустановках напругою до 750 кВ включно;

захист працівників від небезпек, що контактують з деталями, які перебувають під дією електричної напруги.

1.4. У цих Вимогах термін «граничнодопустимий рівень (далі - ГДР)» вживається у значенні, наведеному в Державних санітарних нормах і правилах при роботі з джерелами електромагнітних полів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18 грудня 2002 року № 476, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 13 березня 2003 року за № 203/7524 (далі - ДСанПіН 3.3.6.096-2002).

1.5. Інші терміни вживаються в таких значеннях:

електромагнітні поля - постійні магнітні поля та електромагнітні випромінювання у діапазоні частот від 50,0 Гц до 300 ГГц;

шкідливий вплив електромагнітних полів - вплив на здоров'я працівників, спричинений електричними мережами та їх елементами, індукованими електромагнітними полями на людське тіло.

II. Обов'язки роботодавців щодо запобігання небезпеці виникнення шкідливого впливу електромагнітних полів на здоров'я працівників

2.1. Вимоги щодо створення безпечних і нешкідливих умов праці шляхом належного облаштування робочих місць і виробничих, санітарно-побутових та інших приміщень повинні відповідати Загальним вимогам стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників, затвердженим наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 25 січня 2012 року № 67, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 14 лютого 2012 року за № 226/20539 (далі - НПАОП 0.00-7.11-12).

2.2. Роботодавець перед початком робіт у разі застосування джерел електромагнітних полів повинен:

організувати вимірювання напруженості електричної і магнітної складових електромагнітних полів відповідно до ДСанПіН 3.3.6.096-2002;

з урахуванням результатів гігієнічного оцінювання забезпечити облаштування виробничих приміщень і розташування обладнання відповідно до вимог ДСанПіН 3.3.6.096-2002;

забезпечити працівників засобами індивідуального захисту від дії електромагнітних полів відповідно до ДСанПіН 3.3.6.096-2002 та забезпечити спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту відповідно до вимог Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту, затвердженого наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 24 березня 2008 року № 53, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 травня 2008 року № 446/15137.

2.3. Роботодавець повинен забезпечити проведення відповідних лікувально-профілактичних заходів відповідно до вимог ДСанПіН 3.3.6.096-2002.

2.4. Роботодавець повинен за власні кошти організувати проведення медичних оглядів працівників певних категорій, а саме попередній медичний огляд (під час прийняття на роботу) та періодичні медичні огляди (протягом трудової діяльності), відповідно до вимог Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я від 21 травня 2007 року № 246, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 липня 2007 року за № 846/14113 (далі - Порядок проведення медичних оглядів).

2.5. Перед початком роботи та під час проведення робіт роботодавець повинен особливо звернути увагу на:

рівень, частотний спектр, тривалість та характер впливу електромагнітних полів;

ГДР показників електромагнітних полів;

можливість прямого впливу електромагнітних полів на безпеку і здоров'я працівників;

можливість будь-якого непрямого впливу, зокрема вірогідність створення перешкод у роботі медичного електронного обладнання та електронних приладів, включаючи кардіостимулятори та інші імплантовані пристрої; небезпеки, спричиненої частками, що падають від феромагнітних предметів у магнітних полях з магнітною індукцією вище 3 мТл; ініціалізації електровибухових пристроїв (детонаторів); займання легкозаймистих матеріалів та вибухів, спричинених іскрами, що можуть виникнути завдяки індукованим струмам;

доцільність заміни обладнання з метою зменшення рівня електромагнітних полів;

інформацію, отриману під час проходження медичного огляду, щодо стану здоров'я працівників;

наявність кількох одночасно працюючих джерел електромагнітних полів;

одночасний вплив електромагнітних полів різної частоти.

2.6. Заходи, передбачені в пункті 2.2 цього розділу, повинні проводитись регулярно відповідно до вимог Порядку складання та вимог до санітарно-гігієнічних характеристик умов праці, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 13 грудня 2004 року № 614, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 23 лютого 2005 року за № 260/10540, а також позачергово в разі введення нового обладнання, змін у розміщенні обладнання та режимів його роботи.

2.7. Під час здійснення заходів, спрямованих на зменшення шкідливого впливу електромагнітних полів на здоров'я працівників, роботодавець повинен звернути увагу на:

вибір обладнання з меншим рівнем електромагнітних полів;

дизайн та взаємне розташування робочих зон;

можливість застосування технологічних прийомів, режимів роботи, які забезпечують зниження рівня електромагнітних полів;

технічні заходи, спрямовані на обмеження впливу електромагнітних полів (блокування, екранування);

технічне обслуговування обладнання та робочих зон;

обмеження тривалості впливу електромагнітних полів.

2.8. Робочі зони, в яких існує перевищення ГДР електромагнітних полів, повинні бути позначені відповідно до вимог Технічного регламенту знаків безпеки і захисту здоров'я працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2009 року № 1262.

2.9. Тривалість перебування працівників у робочих зонах не повинна перевищувати значень, наведених у ДСанПіН 3.3.6.096-2002.

2.10. У випадках, коли незважаючи на заходи, вжиті роботодавцем відповідно до пунктів 2.5-2.8 цього розділу, рівень електромагнітних полів перевищує ГДР, роботодавець повинен вжити заходів, спрямованих на зниження рівня електромагнітного поля, а якщо це неможливо, -

зменшення тривалості перебування працівників під його впливом, а також змінити засоби захисту від шкідливого впливу та застосувати відповідні попереджувальні пристрої.

2.11. Роботодавець повинен інформувати працівників і провести відповідний інструктаж для них та їх уповноважених представників з питань охорони праці відповідно до НПАОП 0.00-7.11-12 щодо:

потрапляння під дію електромагнітних полів;

результатів досліджень, проведених відповідно до пункту 2.2 цього розділу;

заходів, вжитих відповідно до пунктів 2.5-2.8 цього розділу;

граничнодопустимих значень тривалості перебування під впливом електромагнітних полів з урахуванням особливостей робочих зон;

способу виявлення шкідливого впливу на здоров'я працівника та повідомлення про цей вплив;

практичних прийомів і методів ведення робіт, спрямованих на мінімізацію шкідливого впливу.

2.12. При виявленні перевищення ГДР електромагнітних полів працівникам, які піддалися дії цих полів, повинно бути проведено позачергове медичне обстеження відповідно до вимог Порядку проведення медичних оглядів. Якщо за результатами цього обстеження виявлено, що здоров'ю працівника було завдано шкоди, мають бути переглянуті ГДР електромагнітного поля у відповідній робочій зоні або тривалість перебування працівника у цій зоні.

2.13. Роботодавець повинен забезпечити доступ відповідних медичних працівників, які здійснюють медичний огляд працівників, до результатів їх обстежень, передбачених пунктом 2.2 цього розділу.

2.14. Результати медичного огляду працівників мають бути складені відповідно до Порядку проведення медичних оглядів і зберігатись з дотриманням вимог конфіденційності.

Працівники, за їх вимогою, повинні отримати можливість доступу до власної медичної документації.

Директор Департаменту промислової безпеки,
охорони праці, цивільного та фізичного захисту, трудової
та соціальної політики

О.М. Онищенко